

באר התורה / הג"ר יעקב אשר פלדמן, מח"ס 'כתב משה' ושה"ס, ירושלים

פרשת מצורע

"זם יהיה זבה בبشرה"

"ויאשָׁה כִּי תְּחִי זֶבֶחַ זֶבֶחַ זֶבֶחַ בְּבָשָׂרָה שְׁבָעַת יְמִינֵיכֶם תְּחִי שִׁתְפְּשַׁט דָם כִּנְהָה בְּשֶׁתֶּחֶזֶה וְעַכְ'זֶן יְלִיל כִּי כָל מָדַת חֲמִים כָּנוּ בְּנִקְדָּתָה וְגֹוֹזֶן עַיְכֶן (מצורע טו יט).
זה הוא ע"י ר' יה ג א, ואפשר כי להיות באותו הזמןם כל נדה (נח ב) במשנה, ותולה בכל דבר שהוא יכולה לתולות וכו'. השיעורים יותר גדול לפיר ערך האנשים באותו הזמןם ועכ"ז אם יש בה מכח, והיא יכולה להגלו ולהוציא דם הרוי זו תולה. לא נשתנו גם בזמן הזה השיעורים כי לא הייתה גזירותם אלא מעשה באשה אחת שבאת לפני ר'יע, אמרה לו ראייתך כתם. על שיעור כזה כמ"יש וכו', עכ"ל.
אמר לה שמא מכח הייתה ביך, אמרה לו הון וחיתה. אמר לה שמא יכול להגלו ולהוציא דם אמרה לו הון וטהרה ר'יע. ראה לא עלה כשור גדול כזה ע"י דם מאכולת, ואך שכתוב אנו תלמידיו מסתכלין זה בזה, אמר להם מה הדבר קשה בעיניכם, תולין לומר דם כינה הוא וכו', היינו משום דהוא יסוד הטעם, שלא אמרו חכמים הדבר להחמיר אלא להקל, שנאמר "וואשה אבל שפיר שיק ג'כ לא גוזרו וכו' כמו שתתבאר. כי תהיה זבה דם יהיה זובה בبشرה" (מצורע טו יט) דם ולא כתם - ז-

בש"ת נודע ביוהודה (תניא יoid ס"ב) והנה מעלו הקשה על דברי הט"ז יואו"ח סי' תקפח ס"ק י, יoid ס"י קיז ס"ק א, ח"ו ס"י ב, ומבוادر דהטעם דתלינן בכתמים לטהר, והוא משום דעתמא כתמים מדרבנן, מדכתי ב"זם יהיה זבה בبشرה" ולא כתם. ע"י עוד שענין מ"ב בשה"מ שופר פ"ב סוף ה"ז) דהרי ריבית לנכרי מפורש באס"ר פתוח נדה (שם) בד"ה ושורי לי' ז"ל: אכתבי תקשי לפמ"ש הט"ז ביו"ד ס"י קיז ס"ק א) דמה שהתרה בתורה בפירוש אין ואmens אין זה קושיא דרבית לא אסרו בהחלה שהרי כדי חייו כח ביד חכמים לאסרו, וא"כ אס"ד דם ולא כתם דרש מוטר, וא"כ לא עקרו חכמים ההיתר למורי, עכ"ל. גמורה הו, אך היה כח ביד חכמים לטמא הכתמים וכו', וש"מ שיעורקים דברי תורה.
دلאו דרשת גמורה הו כי אם אסמכתה בעלמא, עכ"ל. וכן **נתקהה בזה בח"י מהר"ץ חיות** (שם).

ויל על דרך זה גם לעניינו, דמכיון דמטעם שאין לך כל מטה ומטה שאין בו כמה טיפי דמים של מאכולת, ואין לך אשא שתוורה לעבלה, תחרו כתם בגрис ולא גוזרו עליו ולא נכלל בכלל גזירות כתמים. וגם במקומות דלא שכיחי מאכולת וגם הרב דק"ק סאנגרוטס מ"ל תאמשל גדי בחלב Ammo" (משפטים כג יט) וחכמים אסרו כבישה וצלוי, קושייה זו אינה צריכה לפנים שאין דם גרים כבוש וצלוי תאכלו ו בשל אל אי זהה כתמי גדי בחלבamo כבוש וצלוי תאכלו ועשה בהיתר לא נכלל בכלל הגזירה, ושפיר יש כח לחכמים לאסור כתמים תשלהו, אז היה מעין זה כמו דכתיב קום ועשה לכל מלאכה" (צ"ז א"כ בריבית לגמרי) (ראה יד כא), ובהיתר "יעשה לכל מלאכה" (צ"ז א"כ, "ובוים" וזריע יב ג) אפילו בשבת, וילכרי תשיך" וכ"כ צא כ"ג ועוד, וכמו בריבית גוי שהתרו כדי חייו ודוו"ק. -ה-

בחכמת אדם (כל קיג סי' יט) בביבنت אדים (שם אות ט) וז"ל, שלא היל הכא לא כתמי אלא האזהרה מבשול, לומר שההתורה לא אסרו אלא הבשול, והכבישה והצלוי לא דברה בו התורה והtopic הקטנים ומיקצת ממנה הוא מקומט ואני תפור ונמצא והנחי' לחכמים לעשות כרצונם סייג וגדיר לפי המיקום והזמן. כתם על הקטנים אם זה כתיפון טיפון או נאמר שמצוות. וכן "אך ביום הראשון תשכיתו" (בא יב טו) אמרין אך חלק תשובה וכו' אך אם אינו מctrף אלא ורק על גב הקטנים אם (פסחים ה א) שהחכם אינו אסור אלא מחצית היום, וחכמים אינו תפור נראות לי פשות דין אינו מctrף וכו', עכ"ל. הובא אסרו בו ב' שעות קודם דלא כתמי להדי' עד חצי היום בפתח' (ס"ק קצ' ס"ק ט).

ובערוך השולחן (ס"י קצ' ס"י לח) וז"ל, יש מי יש ממשסתפק בכתם שנמצא על מקום הקטנים של חלוקה באופן שעתה פשוט וברור, עכ"ל.
ולבדrho מתיישב ג"כ שפיר קושיות הפתוח נדה והמהר"ץ חיות מכובן שלא נתפרש בתורה היתרו בהדי' אלא משום דכתיב ב"זם יהיה זבה" וכתמים אינם בכלל, ויל דמכיון פ"ת סקט"ז בשם חכ"א].

שהתורה לא דברה בהם הנחיה התורה לחכמים לעשות ולדעתינו נראה דודאי מctrף, דאטו דין זה הוא הלכה למשה מסיני דבעין דזוקא מפורדים, הרי טעמי הרבה באミלתא כרצונים סייג וגדיר לפי המיקום והזמן.

-ג-
אם יש לישב והוא בהקדם דברי הטו (יoid ס"י קט) לא גוזרו על הכתם א"כ יהא בו גרים ווד, גריס הוא טי עדשות, שכל זמן שאין בו כזה השיעור או תולין לומר דם כינה הוא אף על פי שלא הרגה כינה וכו' עכ"ל. וכ"ה בש"ע (שם ס"י ח).

ובבבית יוסף (שם) בד"ה לא גוזרו על הכתם אלא אם כן יהיה בו גרים ווד וכו'. בפרק הרואה כתם (נח ב) תנן הרגה מאכולת הרוי זו תולה בה, ועד כמה תולה רבי חנינא בןANTIIGNOUS אמר ע"ד כגריס של פול אף על פילא הרגה, ופירש רשי"ג בגריס, אבל טפי מהכי אין דם מאכולת כל כך, ובהכי מיהא תליה אף על פי שלא הרגה כינה וכו' עכ"ל. וכ"ה בש"ע (שם ס"י ח). ולא היה רגע ותולה בכתם וכו' לשון תליה וכדייתא בגמרא.

לא ע"כ, ומשמע בגמרא דהלהה לרבי חנינא בןANTIIGNOUS וכו' פסקו כל הפסוקים וכו', עכ"ל.
הנה שינוי הטוור מלשון הגמורא, וכותב לא גוזרו על הכתם וכו', ולא גרע ממאכולת של זמניינו וממקומות שאין שכיח מאכולת, ועוד'ק.